

Bruxelles, den 10. april 2026
(OR. en, de, hr, hu, sk, sl)

Interinstitutionel sag:
2023/0226(COD)

7616/26
ADD 1

CODEC 511
AGRI 205
AGRILEG 62
ENV 268

I/A-PUNKTSNOTE

fra: Generalsekretariatet for Rådet
til: De Faste Repræsentanters Komité/Rådet

Vedr.: Udkast til EUROPA-PARLAMENTETS OG RÅDETS FORORDNING om planter frembragt ved hjælp af visse nye genomteknikker samt produkter fremstillet heraf og om ændring af forordning (EU) 2017/625
(førstebehandling)
– Vedtagelse af Rådets førstebehandlingsholdning og Rådets begrundelse
= Erklæringer

Kroatien har anmodet om, at følgende erklæring optages i Rådets protokol

Republikken Kroatien gentager sin holdning om, at der bør tages behørigt hensyn til forslaget til Europa-Parlamentets og Rådets forordning om planter frembragt ved hjælp af visse nye genomteknikker samt fødevarer og foder, der er fremstillet heraf, og om ændring af forordning (EU) 2017/625 ud fra tre hovedaspekter: landbrug, miljø og sundhed. Det er også nødvendigt at tage hensyn til den offentlige mening og sikre tilstrækkelig beskyttelse af forbrugerne og deres ret til "valgfrihed".

Republikken Kroatien støtter en beslutningsproces, der er baseret på videnskabelig viden og vurdering af potentielle fordele. Samtidig er det nødvendigt at sikre et højt niveau for beskyttelse af menneskers og dyrs sundhed og miljøet og beskytte et bæredygtigt landbrug og en bæredygtig fødevarerproduktion.

Republikken Kroatien vil gerne fremhæve følgende grundlæggende betænkeligheder, som den også gav udtryk for under forhandlingerne om teksten:

1. I overensstemmelse med nærhedsprincippet bør medlemsstaterne have mulighed for at beslutte at begrænse eller forbyde dyrkning af NGT-planter på deres område.
2. Forsigtighedsprincippet er ikke tilstrækkeligt garanteret for så vidt angår forbrugerbeskyttelse, mærkning og sporbarhed af alle NGT-produkter.
3. Der er ikke truffet nogen foranstaltninger til at forebygge NGT-planter potentielle miljøforurening og ikke indført nogen kompensationsordninger i tilfælde af skade, navnlig i forbindelse med økologisk produktion.

Republikken Kroatien kan derfor ikke støtte vedtagelsen af forordningen om planter frembragt ved hjælp af visse nye genomteknikker samt fødevarer og foder, der er fremstillet heraf, da disse elementer ikke er blevet behandlet på tilfredsstillende vis.

Ungarn har anmodet om, at følgende erklæring optages i Rådets protokol

Ungarn mener, at innovation i landbruget er vigtigt, herunder anvendelse af nye teknologier, der kan tackle centrale udfordringer såsom klimaændringer, fødevarerikring og bæredygtighed. For så vidt angår nye genomteknikker erkender vi, at der er behov for at etablere en klar, gennemsigtig og solid retlig ramme for at sikre, at anvendelsen af organismer, der er skabt ved hjælp af disse nye teknikker, ikke udgør en risiko for miljøet samt menneskers og dyrs sundhed og tager behørigt hensyn til både forbrugernes og producenterens interesser.

Under drøftelserne om udkastet i løbet af de seneste tre år har Ungarn indtaget det synspunkt, at udkastet begrebsmæssigt er mangelfuldt, da det ikke tager hensyn til planternes nyskabte egenskaber og/eller deres potentielle risici ved inddelingen af planter i kategorierne NGT1 og NGT2, men udelukkende muliggør en sontring på et molekylært grundlag efter typen, omfanget og antallet af modifikationer. Ungarn har altid givet udtryk for betænkeligheder med hensyn til udkastet og har konsekvent opfordret til, at følgende centrale elementer medtages i lovgivningsforslaget:

- hensyntagen til forsigtighedsprincippet og anvendelse af en tilgang fra sag til sag, hvor det sikres, at alle NGT-planter underkastes en videnskabelig risikovurdering, inden de markedsføres
- obligatorisk mærkning af alle NGT-produkter for at sikre sporbarhed og garantere forbrugernes ret til at træffe et informeret valg
- sikring af overholdelse af Ungarns internationale traktatforpligtelser
- hensyntagen til nærhedsprincippet, hvor medlemsstaternes valgfrihed med hensyn til alle NGT-planter sikres.

Da den endelige tekst til udkastet ikke i tilstrækkelig grad imødekommer de betænkeligheder, vi har givet udtryk for, kan Ungarn ikke støtte vedtagelsen af den.

Østrig har anmodet om, at følgende erklæring optages i Rådets protokol

Østrig anerkender i princippet det mulige potentiale i nye genomteknikker (NGT'er), men at de er også forbundet med mulige risici.

Østrig glæder sig over, at det stadig er muligt at fravælge dyrkning af kategori 2-NGT-planter. De vigtigste betænkeligheder, som Østrig gentagne gange har givet udtryk for, er imidlertid stadig ikke blevet behandlet i den endelige tekst. Disse betænkeligheder er beskrevet nedenfor:

- Efter Østrigs opfattelse er den manglende risikovurdering af kategori 1-NGT-planter og produkter fremstillet heraf i strid med både forsigtighedsprincippet og Cartagena-protokollen.
- Desuden mener Østrig, at forbrugerne har ret til information og valgfrihed. Manglen på et mærkningskrav for produkter af kategori 1-NGT-planter (bortset fra planteforneringsmateriale) begrænser betydeligt denne valgfrihed og anses derfor for uacceptabel.
- Østrig glæder sig udtrykkeligt over det foreslåede forbud mod anvendelse af NGT-planter og produkter fremstillet heraf i økologisk landbrug. Spørgsmålet er imidlertid, hvordan dette kan gennemføres uden mærkning af produkter af kategori 1-NGT-planter, herunder foder, uden at det medfører betydelige ekstraomkostninger for landbruget.
- Muligheden for at patentere NGT-planter giver anledning til bekymring, idet små og mellemstore forædlingsvirksomheder kan blive påvirket negativt og tvunget ud af markedet. Efter Østrigs opfattelse imødekommer gennemsigtighedsbestemmelserne om patenter i den endelige tekst ikke de grundlæggende betænkeligheder vedrørende dette spørgsmål, og de skaber heller ikke retssikkerhed.
- Østrig mener ikke, at ækvivalenskriterierne i bilag I er videnskabeligt baserede. Selv om der gentagne gange er givet udtryk for betænkeligheder, er der endnu ikke fremlagt en solid videnskabelig begrundelse for, hvorfor disse kriterier bør svare til konventionel forædling. Østrig vil også gerne påpege, at bilag I afviger betydeligt fra Rådets forhandlingsmandat for så vidt angår ækvivalenskriterierne. Dette vedrører navnlig undtagelsen af genetiske modifikationer i introner og regulatoriske sekvenser fra den fastsatte øvre grænse. Efter Østrigs opfattelse ville dette have krævet yderligere drøftelser inden den endelige afstemning om teksten.

På denne baggrund kan Østrig ikke tilslutte sig vedtagelsen af forordningen.

Slovenien har anmodet om, at følgende erklæring optages i Rådets protokol

Slovenien mener, at enigheden om forslaget til forordning om planter frembragt ved hjælp af visse nye genomteknikker samt fødevarer og foder, der er fremstillet heraf, ikke i tilstrækkelig grad løser en række centrale spørgsmål, navnlig vedrørende risikovurdering, mærkning, sporbarhed, adgang til analysemetoder og medlemsstaternes autonomi i forbindelse med beslutningstagning og produktionsbetingelser.

Slovenien understreger, at den nuværende mangel på passende kontrolværktøjer samt muligheden for utilsigtede genetiske modifikationer nødvendiggør anvendelse af forsigtighedsprincippet og en grundig risikovurdering for at forebygge potentielle negative virkninger på menneskers eller dyrs sundhed, miljøet eller landbrugsproduktionen.

På baggrund af ovenstående kan Slovenien ikke støtte enigheden og kan ikke tilslutte sig den foreslåede forordning i dens nuværende form og ønsker at understrege, at innovation skal indføres ansvarligt på grundlag af solid videnskabelig dokumentation og på en måde, der beskytter miljøet og bevarer valgfriheden.

Slovakiet har anmodet om, at følgende erklæring optages i Rådets protokol

Vi sætter pris på de fremskridt, der er gjort med udarbejdelsen af forordningen, men da Den Slovakiske Republik stadig har forbehold med hensyn til kategori 1-NGT-planter, navnlig fordi udkastet til forordning ikke giver mulighed for mærkning af kategori 1-NGT-planter og produkter fremstillet heraf i hele produktionskæden og dermed begrænser forbrugernes ret til at træffe en informeret beslutning, **har Den Slovakiske Republik besluttet at stemme imod** udkastet til forordning.

Europa-Kommissionen har anmodet om, at følgende erklæring optages i Rådets protokol

Kommissionen gentager sit fulde engagement med hensyn til at beskytte det indre markeds funktion og planteforædlingssektoren, navnlig små og mellemstore virksomheder (SMV'er).

Med henblik herpå minder Kommissionen i overensstemmelse med bestemmelserne i kompromisaftalen om følgende foranstaltninger, der indgår i den tekst, der vil blive vedtaget af Rådet som dets førstebehandlingsholdning:

1. Kommissionen vil nøje overvåge NGT-forordningens indvirkning på SMV'er i den europæiske frøsektor med det formål at undgå, at udviklingen af NGT-planter, og navnlig deres patentering, fører til negative virkninger på planteforædlingsmarkedet såsom udelukkelse af SMV'er.
2. Kommissionen vil føre tilsyn med udarbejdelsen af en adfærdskodeks, som vil være klar så hurtigt som muligt og senest seks måneder før forordningens ikrafttræden.
3. Kommissionen vil vurdere, hvordan licensplatforme fungerer, og hvordan de anvendes af frøsektoren, for at sikre gennemsigtighed på patentområdet og lettere adgang til licenser for SMV'er på retfærdige og rimelige vilkår.
4. Kommissionen vil sikre, at SMV'er har adgang til støtte og vejledning i patentspørgsmål vedrørende planter for at skabe balance i forbindelserne mellem de forskellige aktører på planteforædlingsmarkedet.
5. Kommissionen vil opfylde alle sine rapporteringsforpligtelser, som omfatter en rapport om gennemførelsen af forordningen hvert femte år (artikel 32, stk. 1), en vurdering af forordningens indvirkning (artikel 32, stk. 3), en vurdering af virkningen af NGT-plantepatenteringspraksis (artikel 31, stk. 4) og en rapport om adfærdskodeksens funktion hvert femte år (artikel 30, stk. 7).

6. Som led i sin vurdering i henhold til artikel 31, stk. 4, vil Kommissionen overveje, om det er hensigtsmæssigt at ajourføre eller supplere sin fortolkningsmeddelelse 2016/C 411/03 om visse artikler i direktiv 98/44/EF om retlig beskyttelse af bioteknologiske opfindelser. Kommissionen vil navnlig vurdere, om det vil være hensigtsmæssigt og juridisk muligt yderligere at præcisere og tydeliggøre kriterierne for patenterbarhed for opfindelser, der vedrører oplysninger om plantegenetik, begrebet overvejende biologiske processer og betingelserne vedrørende afhængig tvangslicens, jf. nævnte direktivs artikel 12, uden at dette berører den retlige ramme, der er fastsat i direktivet, og i fuld overensstemmelse med EU's internationale forpligtelser.

7. Hvis systemet ikke fungerer gnidningsløst, navnlig for så vidt angår SMV'er, vil Kommissionen, hvor det er relevant, overveje at fastsætte obligatoriske betingelser eller garantier som led i revisionsklausulen i artikel 31, stk. 10, i fuld overensstemmelse med EU's internationale forpligtelser.

